DETALJREGULERING FOR ENGERDAL SENTRUM

Plan ID 20190100

Planbeskrivelse

Engerdal kommune

Skråfoto – Engerdal sentrum fra syd. Kilde: www.snl.no/engerdal (Store norske leksikon)

Plankartet er datert 02.06.2021
Bestemmelsene er datert 02.06.2021
Planbeskrivelse er datert 02.06.2021

Feste NordØst as
Landskapsarkitekter mnla

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING 2
1.1. Bakgrunn og formål med planarbeidet 2
1.2. Innhold og detaljeringsgrad i planarbeidet 2
1.3. Planlegger/konsulent 2

2. BESKRIVELSE AV OMRÅDET 3
2.1. Beliggenhet og planavgrensning 3
2.2. Planstatus 4
2.3. Arealbruk og tettstedsfunksjoner 5
2.4. Historisk utvikling 6
2.5. Naturgrunnlag 8

3. OVERORDNEDE FØRINGER OG RAMMEBETINGELSER 9
3.1. Nasjonale føringer 9
3.2. Regionale føringer 10
3.3. Kommunale planer og føringer 10

4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING 11
4.1. Kunngjøring av igangsatt planarbeid 11
4.2. Sammendrag av forhåndsuttalelser med forslagsstillers kommentar 11
4.3. Medvirkningsarbeid 17

5. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET 19
5.1. Reguleringsplankartet 19
5.2. Reguleringsformål 20
5.3. Hovedgrep 20
5.4. Boligbehovet 22
5.5. Naturverdier og biologisk mangfold 23
5.6. Kulturminner 25
5.7. Friluft og nærrekreasjon 27
5.8. Barn- og unge 28
5.9. Landbruk 29
5.10. Trafikksikkerhet og atkomst 29
5.11. Støy 30
5.12. Landskapsmessig virkning 32
5.13. Flom 34
5.14. Andre vassdragshensyn 35
5.15. Vann- og avløp 35
5.16. ROS-analyse 36

Vedlegg nr 1 – Flomberegning
Vedlegg nr 2 – ROS-analyse

1. INNLEDNING

1.1. Bakgrunn og formål med planarbeidet

Formannskapet (planutvalg) i Engerdal kommune fattet 21.08.19 (sak 19/130) vedtak om å starte detaljregulering av Engerdal sentrum. Dette etter anbefaling fra Statens vegvesen, der hensikten er å legge til rette for etablering av gang og sykkelvei gjennom Engerdal Sentrum. I tillegg foreligger det noen flere, nye behov som det er ønskelig å vurdere når planarbeid iverksettes.

Formålet med planarbeidet kan på bakgrunn av dette oppsummeres som følger:

- Etablering av gang og sykkelvei gjennom Engerdal Sentrum jf. konkret forslag fra Statens vegvesen.
- Tilpasning av området rundt Engerdal Torg i forhold til utnyttelsesgrad, parkering og formålsbestemmelser.
- Etablering og justering av turveger innenfor området.
- Tilrettelegge for nye boligtomter innenfor og i nær tilknytning til planområdet, samt å justere allerede regulerte tomter.

1.2. Innhold og detaljeringsgrad i planarbeidet

Planen utarbeides som detaljreguleringsplan, jf. plan- og bygningslovens § 12-3.

Planarbeidet er vurdert av kommunen i henhold til forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (KU-forskriften), som trådte i kraft 01.07.17. Etter en konkret vurdering vil planforslaget ikke medføre nye byggeområder. Planområdet omfatter samme område som i gjeldende detaljreguleringsplan for Engerdal sentrum fra 2013. Kommunen konkluderer med denne bakgrunn at planforslaget ikke utløser krav om konsekvensutredning.

Nordvestre del av planområdet, dvs. delen som ikke var omfattet av gjeldende reguleringsplan fra 2013, er tatt ut av planen etter varsel om oppstart pga. tidsaspektet knyttet til avklaring og gjennomføring av ny gang- og sykkelveg.

1.3. Planlegger/konsulent

Planforslaget er utarbeidet av Feste NordØst as i nært samarbeid med Engerdal kommune. Prosjektleder for planarbeidet har vært landskapsarkitekt Stine Ringnes, Feste Nordøst as. Arealplanlegger Petter Hermansen har bidratt med utredningsarbeid og utarbeidelse av plandokumenter.

2. BESKRIVELSE AV OMRÅDET

2.1. Beliggenhet og planavgrensning

Planområdet omfatter hele sentrumsområdet i Engerdal. Planen har samme avgrensning som gjeldende reguleringsplan (figur nr.2.2).

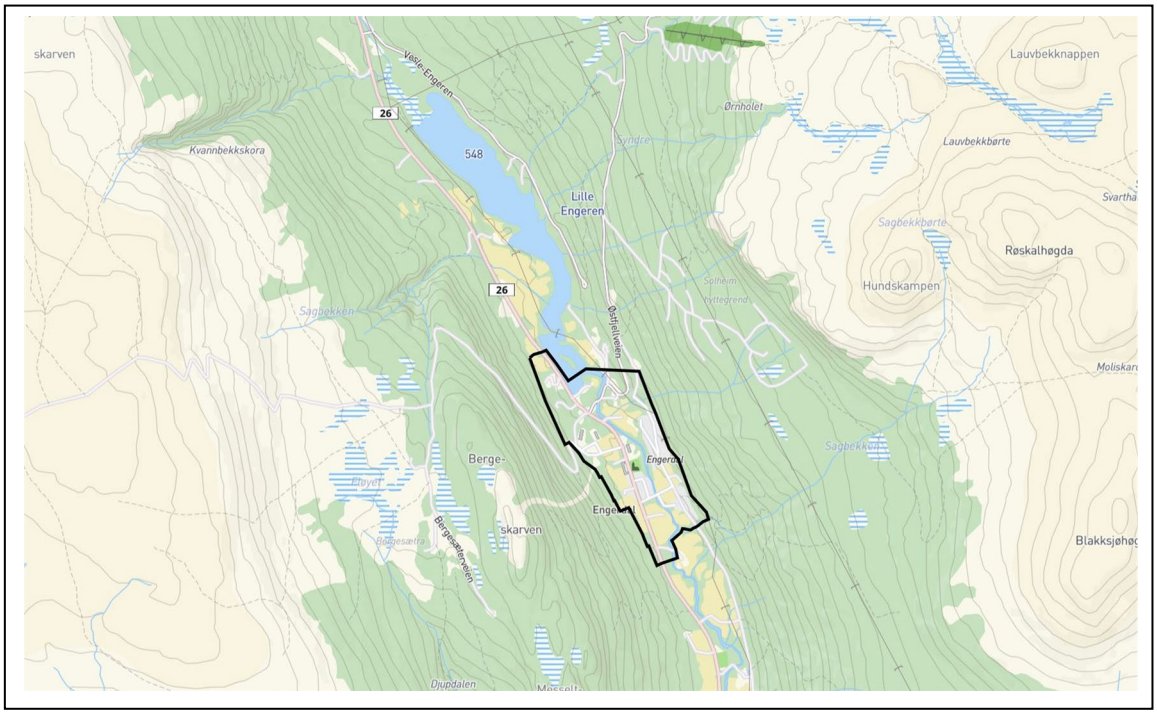

Figur nr.2.1: Planområdets beliggenhet er vist med svart strek.

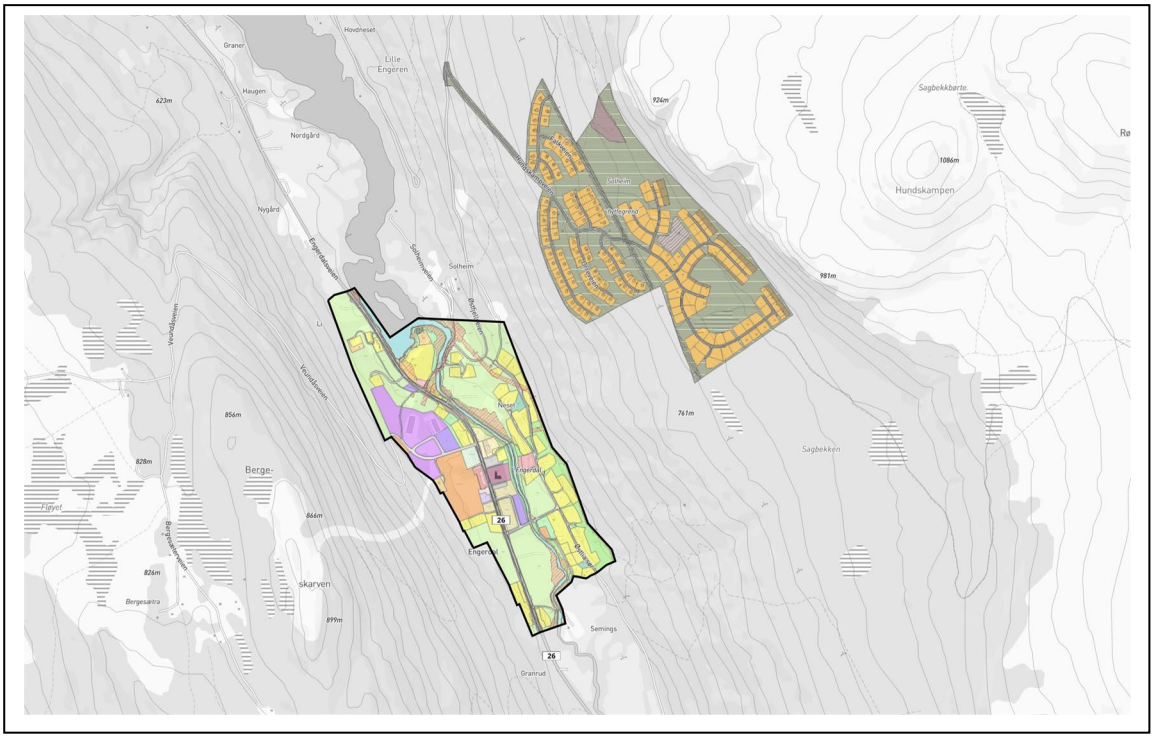

Figur nr.2.2: Planområdet er vist med svart strek. Eksisterende reguleringsplaner med farger.

2.2. Planstatus

I kommuneplanens arealdel, vedtatt 29.04.14, er planområdet i hovedsak avsatt som hensynssone der gjeldende reguleringsplaner fortsatt skal gjelde, dvs. detaljreguleringsplan for Engerdal sentrum fra 2013.

I den gjeldende reguleringsplanen for Engerdal sentrum fra 2013 var hovedfokuset å sikre nye boligtomter i tilknytning til sentrum, stevneplass, næringsområder, felles trafikkløsninger for myke trafikanter (fortau, fotgjengerovergangar, busslommer, torg, etc.), samt turveier og tilgjengelighet til elva. Langs fv.26 gjennom sentrum er det regulert fortausløsning, med tosidig fortau i sentrale deler ved kommunehuset. Reguleringsplanen vil erstatte gjeldende reguleringsplan for Engerdal sentrum, vedtatt 21.03.2013.

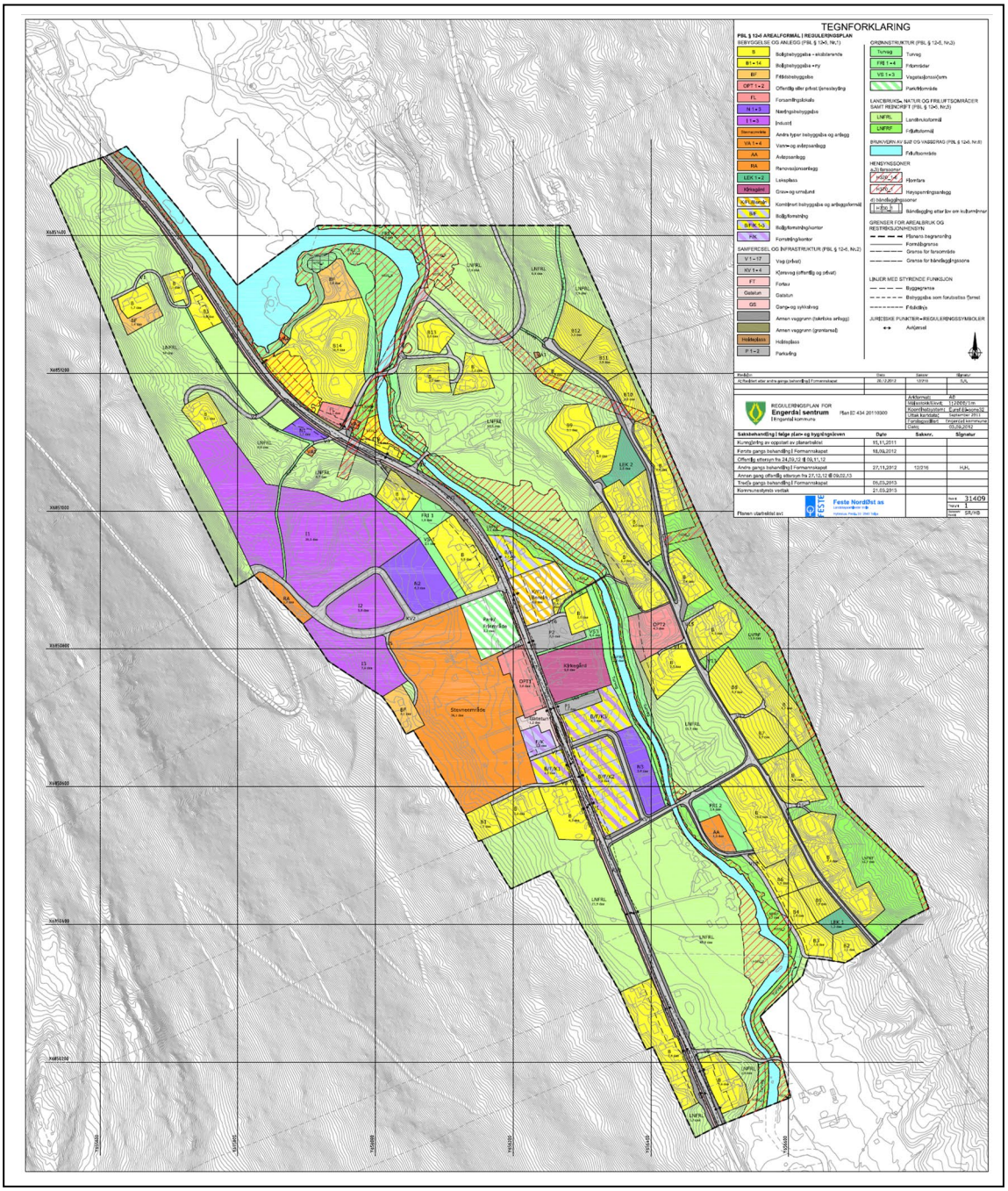

Figur nr.2.3: Gjeldende reguleringsplan for Engerdal sentrum, 2013.

Foruten den eksisterende reguleringsplanen for Engerdal sentrum, er det en annen reguleringsplan i influensområdet for planarbeidet som nå startes opp. Dette er reguleringsplan for Engerdal Østfjell, delområde 3 (jf. figur nr.2.2) Utbyggingstrinn 1 (2004) legger til rette for etablering av drøyt 80 hytter. Utbyggingstrinn 2 (2009) legger til rette for etablering av ytterligere 83 hytter. Spesielt i utbyggingstrinn 1 er langt på vei de fleste hyttetomtene solgt og bebygd.

2.3. Arealbruk og tettstedsfunksjoner

Engerdal sentrum er kommunesenter. Kommunen har totalt 1268 innbyggere. I grunnkretsen som er tilknyttet Engerdal sentrum er det om lag 300 innbyggere. Selve tettstedet har størrelsesorden 200–300 innbyggere. De viktigste tettstedsfunksjonene er dagligvarebutikk, andre servicefunksjoner (frisør-bank), kommunehus, samfunnshus, barnehage og kirke (jf. figur nr.2.4).

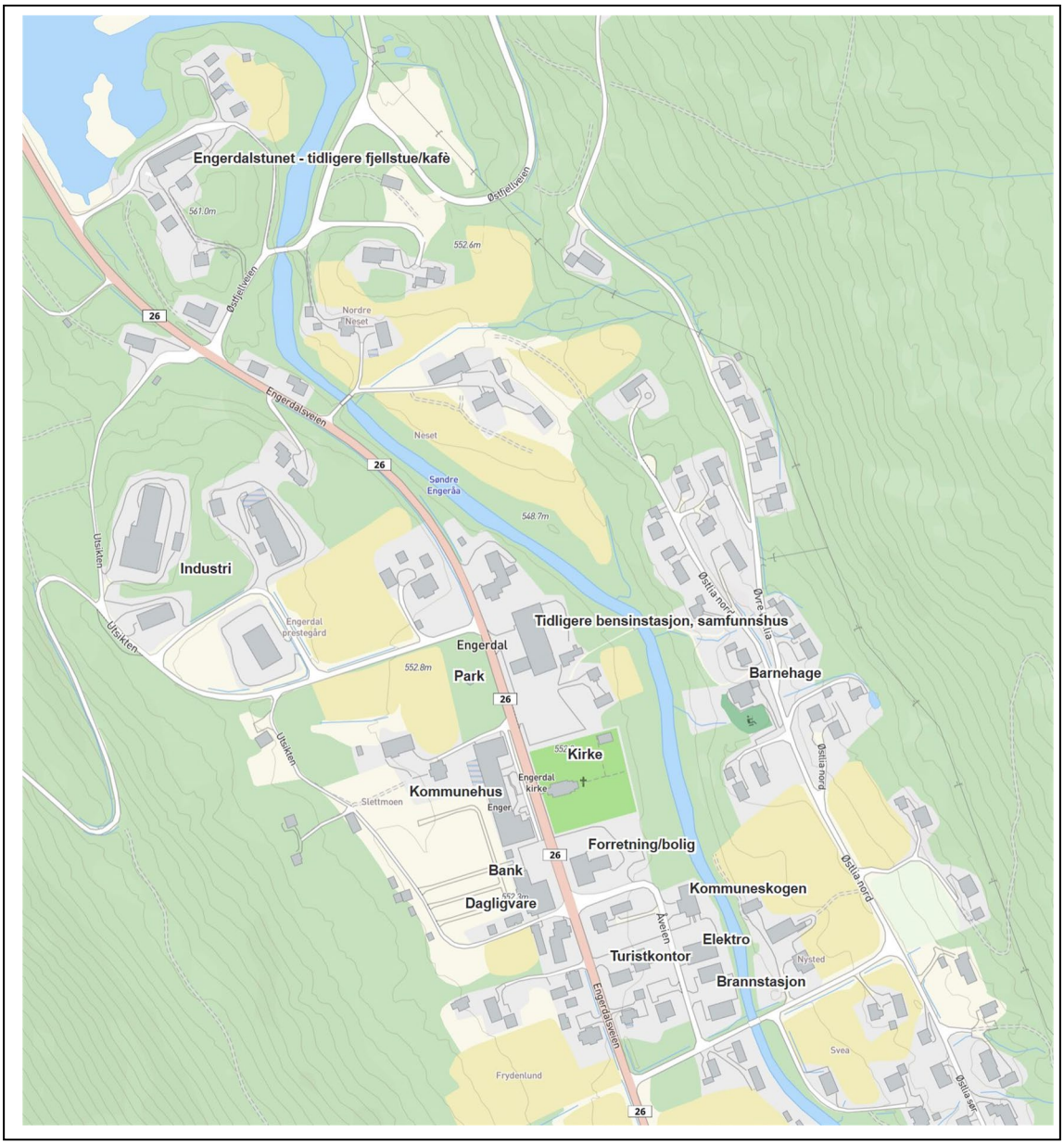

Figur nr.2.4: Kartet viser viktige tettstedsfunksjoner i Engerdal.

Det er kontorarbeidsplasser i sentrum knyttet til Abakus (kommunalt eid innkjøpsbedrift), destinasjonsutvikling, forvaltning av verneområder og kommuneskogen.

2.4. Historisk utvikling

De viktigste milepælene for utvikling av Engerdal sentrum kan oppsummeres som følger:

- 1873: Engerdal kirke ble bygd.
- 1893: Dagens prestebolig ble bygd på grunnmuren til tidligere prestebolig.
- 1963: Kommunehuset Enger ble bygd og senere påbygd flere ganger. I 1967 med 2. etasje, i 1979 med blant annet lensmannskontor.
- 1970: Samfunnshuset ble bygd. Det var da inngått avtale med BP vedrørende bensinstasjonsdrift.
- 1975: Engerdalstunet ble bygd som Engerdal Sportell. Anlegget ble etterhvert solgt og omdøpt til Engerdal gjestegård, solgt igjen flere ganger og byttet navn til Engerdalstunet.
- 1983: Engerdal landhandel ble revet og erstattet av ny og «moderne» kolonial. Lokale til Sparebanken Hedmark ble etablert samtidig. Butikken ble solgt til samvirkelaget i 1997.

Området ved Engerdal kirke rundt 1960. Rett bak kirka ligger Engerdal skole. På samme siden av vegen ser vi fra kirka framover mot fotografen: Samvirkelaget, Åtun, Smedstad og Lundestad. Tvers over vegen for kirka ligger Menighetshuset i Engerdalsgrenda. Det ble revet i begynnelsen av 1960-tallet for å gi plass til det nye kommunehuset Enger. Som kompensasjon ble det bestemt at kommunestyresalen også skulle brukes til menighetssal, noe som i 2005 fortsatt er tilfelle. De øvrige husene foran Menighetshuset er i rekkefølge mot fotografen: Butikken til Vaagan med Mellom-Mo på venstre side, Lunde, Hemstad og Vestmo, ved siden av hverandre, og Frydenlund.

Figur nr.2.5: Utsnitt fra bygdeboka, bind 4. Foto med tekst – Engerdal sentrum ca. 1960.

Bruken av husene i sentrum er også endret gjennom tidene. De viktigste endringene er:

- Eiendommen sør for dagens dagligvarebutikk (Coop) heter Lunde og var i drift som Lunde pensjonat fram til om lag 2010. Eiendommen benyttes i dag til bolig.
- Forretningsbygget vis à vis dagens dagligvarebutikk (Coop) er det tidligere bygget til Engerdal Samvirkelag. Bygget ble solgt til Elvevangen Eiendom AS i 1997 og ble solgt videre til Engerdal Elektro AS i 2005. Det har siden vært elektroforretning og frisør i første etasje. Utleieboliger i annen etasje.

- Eiendom nr. 2 sør for Samvirkelaget heter Smestad og var administrasjonssenter for HEAS (Hedmark Energi AS) fra 1991. Eiendommen ble solgt til Engerdal kommune i 2001 og huset Engerdal næringssenter, Destinasjon Femund Engerdal, turistkontor og Engerdal taxi. Sistnevnte har fremdeles tilhold der. Destinasjon Femund Engerdal flyttet til Engerdal torg (det gamle samvirkelagsbygget) høsten 2019.

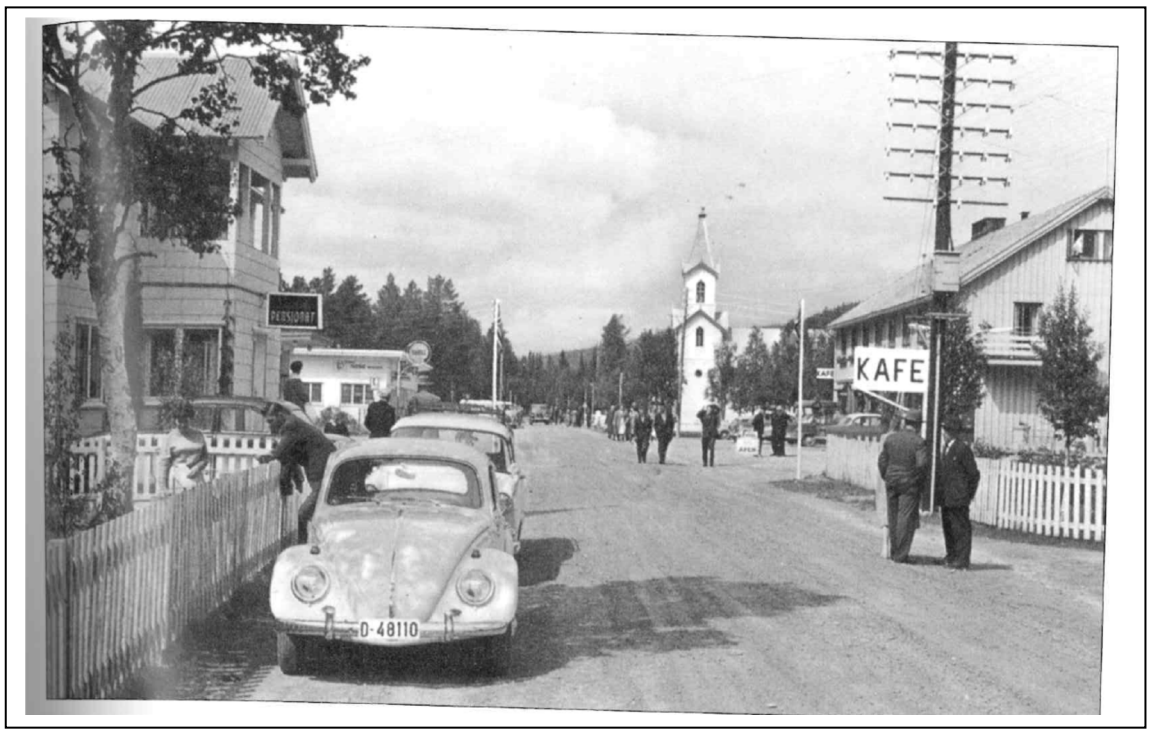

Figur nr.2.6: Bilde fra bygdeboka, bind 4. Engerdal sentrum ved kommunejubileet 1961. Lundes pensjonat i forgrunnen på venstre side av vegen, Shell-stasjonen ved Engerdal Landhandel i bakgrunnen. På høyre side av vegen ser vi Samvirkelaget, med blant annet kafè og Esso-stasjon. Kafè-skiltet i forgrunnen hører til en kafe på Åtun, bygningen sør for Samvirkelaget.

2.5. Naturgrunnlag

Engerdal sentrum ligger på ca. 470 moh., i bunnen av et nord-sydgående daldrag. Høydespranget til fjell på hver side av dalbunnen er ca. 600 meter. Daldraget er dannet ved siste istid, etter en forkastningslinje mellom sedimentære bergarter i vest (Kvitvoladekket) og grunnfjell i øst.

Elva Engeråa renner gjennom sentrum. Sentrumsområdet er omfattet av aktsomhetsområde for flom. Aktsomhetsområdet er en indikasjon på at området kan være flomutsatt, og innebærer at den faktiske flomfaren må undersøkes nærmere. Det er gjennomført en flomvurdering / hydraulisk analyse med vannlinjeberegning for 200-årsflom, som følger som vedlegg til planbeskrivelsen. Det er gjort nærmere rede for flomfaren i kap. 5.13.

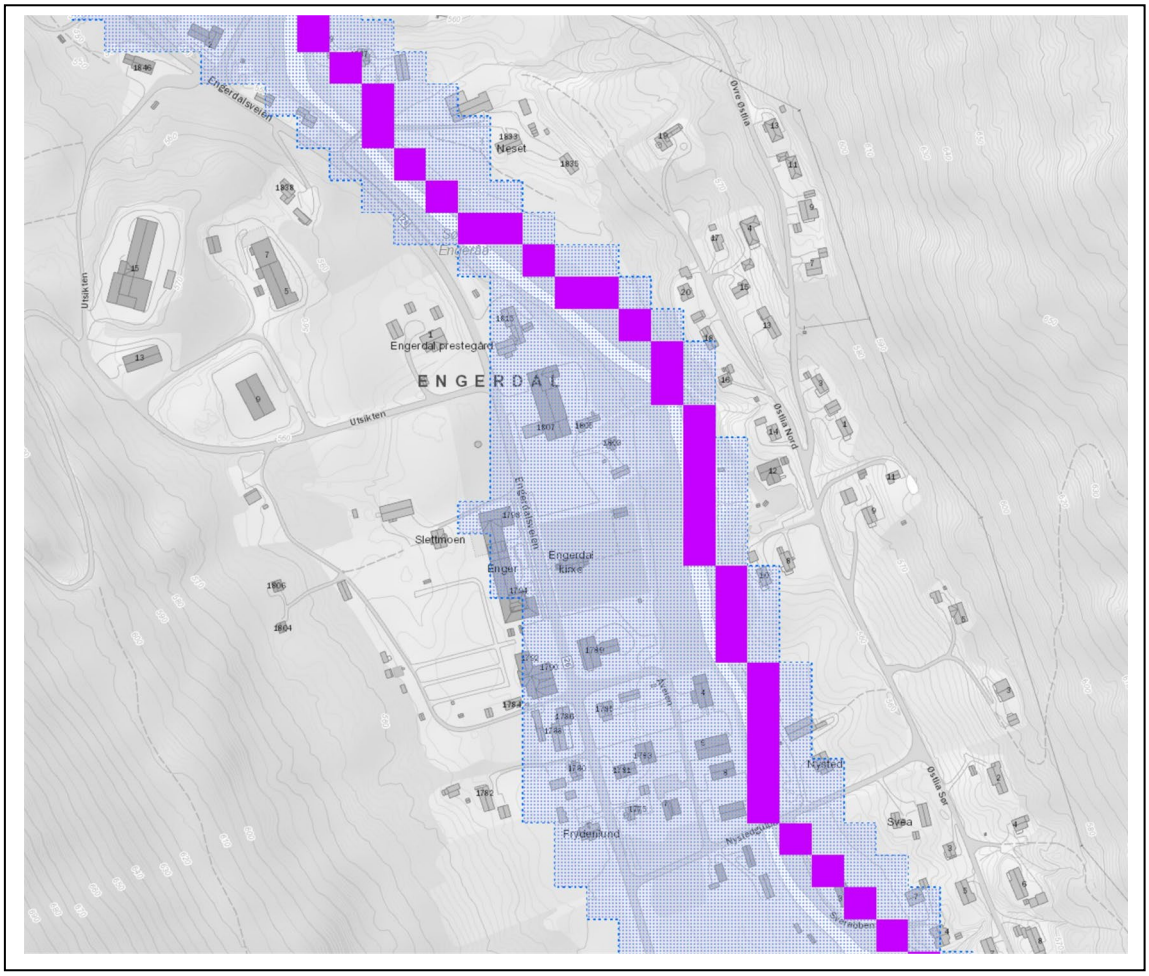

Figur nr.2.7: Utdrag fra NVE Atlas. Aktsomhetsområde for flom.

Dalsidene på hver side av sentrum er relativt bratte. Særlig den vestre dalsiden er omfattet av aktsomhetsområde for skred. Faren for skred er vurdert tidligere, i forbindelse med utarbeidelse av den gjeldende reguleringsplanen fra 2013, jf. rapport Rasfarekartlegging Engerdal kommune, Sweco as, datert 20.06.12.

3. OVERORDNEDE FØRINGER OG RAMMEBETINGELSER

3.1. Nasjonale føringer

Plan- og bygningsloven (2008)
Planlegging etter loven skal sikre en bærekraftig utvikling for hele landet, og at hver og en av oss kan være med i beslutninger som angår oss og våre omgivelser. Plan- og bygningsloven gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og om utbygging. Arealbruken blir gjort bindende for den enkelte grunneier gjennom planer som bestemmer hvilke bygge- og anleggstiltak og hvilken virksomhet som er tillatt. Planleggingen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale interesser og må derfor skje i nært samråd med statlige fagetater, organisasjoner, næringsliv og innbyggere.

Kulturminneloven (1978)
Lov om kulturminner (kulturminneloven) har som formål å verne kulturminner og kulturmiljøer som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Kulturminner er ressurser som gir grunnlag for nålevende og framtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet. Kulturminneloven er en viktig særlov som skal hensyntas i arealplanlegging.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 - 2023
Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019. Dokumentet er utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens § 6-1. Forventningene er delt inn i tre hovedområder:

1) Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
2) Bærekraftig areal- og transportutvikling
3) Byer og tettsteder der det er godt å leve

Det andre hovedfokusområdet gir føringer om planlegging som bidrar til å redusere klimautslipp, herunder styrket knutepunkts-utvikling. Det tredje hovedfokusområdet gir føringer for en tettstedsutvikling som i tillegg ivaretar befolkningens helse, trygghet og trivsel, og som er attraktive for et variert tilbud av handel, tjenester og aktiviteter.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Rundskriv T-2/08 om barn og planlegging (2008)
Formålet med rundskrivet er å sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og som har fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap om barn og unges behov. Rundskrivet skal sikre at det offentlige ivaretar sitt ansvar for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet sett kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn. Det

vises også til rikspolitiske retningslinjer (RPR) for å styrke barn- og unges interesser i planleggingen, som fremdeles er gjeldende.

Universell utforming
Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk skal utformes slik at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler. Det er satt økt fokus på dette temaet de senere år i Norge, der det sentrale dokumentet er Handlingsplanen for økt tilgjengelighet gjennom universell utforming.

Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet.
Tilrådning fra Klima- og miljødepartementet 11.03.2016 og godkjent i statsråd samme dato. Målet i meldingen er å ivareta og videreutvikle friluftslivet, gjennom bevaring og tilrettelegging av viktige friluftsområder, stimulering til økt friluftsaktivitet for alle og ivaretakelse av allemannsretten. Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

3.2. Regionale føringer

Regional planstrategi for Hedmark 2016-2020
Attraktive byer og tettsteder er et av fire hovedsatsingsområder i strategien:
«Hedmark er avhengig av gode bo- og arbeidsmarkedsregioner hvor folk trives. Vi skal jobbe for å være attraktive som bosted, for bedriftsetableringer og et sted å besøke. Da må det tilrettelegges for sterke bysentre og levedyktige tettsteder som har ulike roller i regionene…… I distriktsregionene vil det handle om robuste tettsteder og videreutvikling av lokale ressurser. Våre kulturminner, kulturmiljøer, naturarv, biologisk mangfold og økosystemer bidrar til lokal identitetsbygging, positiv virkning på befolkningens helse og økt verdiskaping».

Fylkesdelplan for vern og bruk av kulturminner og kulturmiljøer, Hedmark (2005)
Fundamentet for fylkesdelplanen er et ønske om å ta vare på Hedmarks fortid for framtida. Utfordringen ligger i skjæringspunktet mellom vern og utvikling. Planen gir retningslinjer for kommunenes arealplanlegging som innebærer å ta vare på kulturminner som en kunnskapsressurs, ressurs for å bevare identitet og særpreg, og som ressurs for verdiskaping og utvikling.

Regional plan for vannforvaltning i de norske delene av vannregion Västerhavet (2015)
Planen gir føringer om å ivareta eller forbedre vannkvaliteten i Trysilelva med sidevassdrag.

3.3. Kommunale planer og føringer

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2029.
Planen har hovedmål om styrket befolkningsutvikling, utvikling av varige og attraktive arbeidsplasser, utvikling av attraktive nærmiljø som skaper bolyst, bedret folkehelse og utnytting- og forvaltning av natur- og kulturarv.
Tilrettelegging for variert, attraktivt og tilstrekkelig boligtilbud, trygge trafikale løsninger og utvikling av gode fysiske og sosiale møteplasser er strategier under nærmiljømålet som favner behov og formål i dette planarbeidet.

4. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

4.1. Kunngjøring av igangsatt planarbeid

De krav som følger plan- og bygningsloven vedrørende kunngjøringer og varsling er fulgt. Varsel om oppstart av reguleringsarbeid med forslag til planprogram ble sendt til registrerte grunneiere, lag / foreninger og offentlige instanser ved brev fra Feste Nordøst as datert 29.10.2019.
I tillegg ble oppstart av planarbeidet annonsert i lokalavisa Østlendingen torsdag 31.10.19, samt på Engerdal kommunes og Festes hjemmeside.

Totalt er det mottatt 10 merknader, hvor av 5 er fra offentlige instanser. Uttalelsene er oppsummert og vurdert i kap. 4.2 nedenfor.

Planprogrammet ble vedtatt av formannskapet i Engerdal kommune 25.02.20, sak PS 38/2020.

4.2. Sammendrag av forhåndsuttalelser med forslagsstillers kommentar

Liste over uttalelser

Nr.	Navn	Dato
Offentlige myndigheter		
1	Sametinget	04.11.19
2	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	04.11.19
3	Fylkesmannen i Innlandet	06.12.19
4	Statens vegvesen, region øst	13.12.19
5	Hedmark fylkeskommune	13.12.19
Private parter		
6	Circle K Norge as	08.11.19
7	Joar Dammen	08.12.19
8	Svein Ove Nordsveen og Anita Næss	09.12.19
9	Arne Østlie	11.12.19
10	Eidsiva Nett as	11.12.19

Oppsummering av uttalelser	Kommunens vurdering.
1. <u>Sametinget, 04.11.19:</u> Sametinget ser det som lite sannsynlig at det finnes ukjente automatisk freda, samiske kulturminner i tiltaksområdet og har derfor ingen kulturminnefaglige innvendinger til planforslaget. Det bes om at den generelle aktsomhetsplikten etter kulturminnelovens § 8 innarbeides i reguleringsbestemmelsene.	Uttalelsen tas til etterretning. Den generelle aktsomhetsplikten etter kulturminnelovens § 8 blir innarbeidet i reguleringsbestemmelsene.
2. <u>NVE, 04.11.19:</u> Planområdet berører aktsomhetsområder for jord- og flomskred, snøskred og steinsprang. Dersom det planlegges ny bebyggelse innenfor aktsomhetsområder for skred, må det gjennomføres en skredfarevurdering med faresoneavgrensning i henhold til sikkerhetsklasse og sikkerhetskrav i TEK 17 § 7-3. Skredfarevurderingen må være gjort av fagkyndig. NVE anbefaler at Engerdal kommune får gjennomført en helhetlig skredfarevurdering av Engerdal sentrum, inklusiv Engerdal Østfjell. NVE anbefaler at det gjennomføres vannlinjeberegninger for vassdraget gjennom planområdet for å dokumentere tilstrekkelig sikkerhet mot flom, jf. TEK 17 § 7-2. Det anbefales minst 20% klimapåslag på flomberegningene. NVE gjør utover dette rede for sine ansvarsområder og viser i den forbindelse til sitt generelle veiledningsmateriell.	Det er allerede gjennomført en skredfarevurdering for Engerdal sentrum, i forkant av arbeid med gjeldende reguleringsplan fra 2013. Det vises til rapporten «Rasfarekartlegging Engerdal kommune», utarbeidet av Sweco as 20.06.2012. NVE orienteres om dette. Det tas kontakt med NVE v/ Per Ludvig Bjerke for å få gjennomført en vannlinjeberegning / hydraulisk analyse for vassdraget gjennom sentrumsområdet.
3. <u>Fylkesmannen, 06.12.19:</u> Fylkesmannen mener forslaget til planprogram i hovedsak oppfyller lovens krav. Fylkesmannen minner om at det også er krav om å organisere planprosessen på en slik måte at synspunkter som gjelder	Uttalelsen tas til etterretning. De fleste av de hensyn som fylkesmannen nevner er allerede omtalt i planprogrammet og vil bli utredet gjennom planarbeidet. I planprogrammets pkt. 4.2 legges det inn en spesifisering av at medvirkningsopplegget også skal

barn og unge kommer fram, og at ulike grupper barn og unge gis anledning til å delta. Fylkesmannen forutsetter at jordvernet blir tillagt stor vekt i arbeidet med reguleringsplanen. Sikkerhets- og beredskapsmessige forhold skal ivaretas i planarbeidet, herunder klimatilpasning og konsekvenser av klimaendringer. KMDs veileder H-5/18 skal legges til grunn. ROS-analyse skal utarbeides i henhold til veileder fra DSB. Kommunen må sikre at området er tilstrekkelig sikret mot fare eller vesentlig ulempe. I denne saken er naturfare et tema som en må se nærmere på. Utover dette må medvirkning, reduksjon av klimagassutslipp, naturmangfold, universell utforming, vann- og avløp, støy og landskapsvirkninger vurderes i planarbeidet.	omfatte barn og unge. Det legges konkret opp til at ungdomsrådet inviteres til å medvirke. Når det gjelder skred og annen naturfare vises det til vurdering av uttalelsen fra NVE.
4. <u>Statens vegvesen, 13.12.19:</u> Planarbeidet er resultat av stedsutviklingsarbeidet, et samarbeid mellom kommunen, vegvesenet og fylkeskommunen. Vegvesenet er positive til planens hensikter. Utover å regulere om for en gang- og sykkelvegløsning vest for fv.26, må trafikksikkerheten for gående og syklende vurderes innenfor hele planområdet. Det må gjøres en trafikal vurdering, særlig for krysset Østfjellvegen X fv.26, men også andre kryss med fv.26 dersom det legges opp til økt trafikkbelastning på disse.	Uttalelsen tas til etterretning. Utredning i henhold til innspill fra vegvesenet ligger allerede i planprogrammet.

5. Fylkeskommunen, 13.12.19: Planfaglige forhold: Det forutsettes at hensyn til grønnstruktur, vann- og avløp, overvannshåndtering, veg- og parkeringsløsninger, uteoppholdsarealer, barn- og unge, universell utforming og folkehelseperspektivet blir ivaretatt. Nyere tids kulturminner: For å ivareta det særpregete kulturmiljøet i Engerdal er det viktig å beholde grøntarealer og unngå fortetting av nyere bebyggelse. Det må tas særlig hensyn i nærområdet rundt kirka. Engerdal prestegård og Enger kommunehus er også viktige objekter i kulturmiljøet. Det er viktig at planarbeidet samkjøres med arbeidet med kulturminneplanen. Automatisk fredete kulturminner: Det er nødvendig å foreta arkeologisk undersøkelse for den delen av planområdet som går ut over gjeldende reguleringsplan. Arkeologisk undersøkelse kan først gjennomføres på bar og telefri mark. Fylkeskommunen søker i den forbindelse om utsatt høringsfrist.	Planfaglige forhold: Innspillet tas til etterretning. De planhensyn fylkeskommunen nevner ligger i hovedsak inne i forslaget til planprogram. Det spesifiseres at utredningstemaet vann og avløp også omfatter overvannshåndtering. Nyere tids kulturminner: Innspillet tas til etterretning. Automatisk fredete kulturminner: Delen av planområdet som går ut over gjeldende reguleringsplan tas ut, slik at arkeologisk befaring ikke blir nødvendig. Med tanke på gjennomføring av gang- og sykkelvegen er det viktig at framdriften i planarbeidet opprettholdes.
6. Circle K Norge as, 08.11.19: Circle K er usikker, men antar gang- og sykkelvegen er planlagt over bensinstasjonstomta.	Gang- og sykkelvegen vil komme på vestsiden av fv.26 og vil ikke berøre bensinstasjonstomta.
7. Joar Dammen, 08.12.19: Joar Dammen er eier av gnr.15, bnr.47. Han ønsker ikke at det skal legges turveg over hans eiendom.	Innspillet tas til orientering. I gjeldende reguleringsplan (2013) er det regulert turvei over boligeiendommen til Dammen, men planen er ikke gjennomført på denne parsellen. Det er aktuelt å opprettholde reguleringen i tilfelle det blir mulig å finne en minnelig løsning.

8. <u>Svein Ove Nordsveen og Anita Ness, 09.12.19:</u> Nordsveen og Næss er grunneiere i flere berørte områder. De ønsker at områdene B6, B7 og B8 reguleres til kombinerte områder for bolig / fritidsbolig. Det samme gjelder FRI 2, hvor det er plass til et par tomter. Når det gjelder planutvidelsen nordover kommer mye areal i konflikt med jordbruksarealer og strandsoner. Området lengst nord og øst framstår som mest egnet.	Innspillet vil bli tatt til vurdering. Å tillate fritidsbebyggelse i kombinasjon med boligområder i sentrum vil skape presedens, og er et prinsipielt spørsmål som må avklares av planutvalget. Erfaring fra andre tettsteder som er attraktive for fritidsbebyggelse, er at nærmiljøet for de fastboende kan bli sterkt påvirket ved å åpne for fritidsbebyggelse. Planutvalget inviteres til å ta stilling til denne problemstillingen når planprogrammet skal fastsettes. Omdisponering av avsatte friområder til byggeformål vil normalt kreve erstatningsarealer, og er i utgangspunktet ikke helt enkel. Videre har friområdet rund renseanlegget en funksjon som bufferområde mot tilgrensende boligområde i øst med tanke på å dempe ulemper med lukt. Innspillet om å regulere FRI2 til bebyggelse vil bli vurdert gjennom videre planarbeid. Planutvidelsen nordover utgår, jf. vurdering av fylkeskommunens uttalelse.
9. <u>Arne Østlie, 11.12.19:</u> Nordre del av Østlies eiendom, gnr. 14, bnr.12 er regulert til friområde – lek i gjeldende reguleringsplan (2013). Østlie ønsker ikke å avgi mer grunn til friområde. Østlie ber om redegjørelse fra Engerdal kommune om tidligere saker, et forhold knyttet til forslag om grensejustering mot bnr.220 og et annet forhold om anlegg av snuplass i tilknytning til veien Nordre Østlia. Det bes om at areal og skog medgått til snuplass blir kompensert.	Innspillet tas til orientering. I gjeldende reguleringsplan (2013) er det regulert lekeareal over boligeiendommen til Østlie men planen er ikke gjennomført på denne parsellen. Det er få andre alternativer for lekearealer i området, jf. krav om erstatningsarealer i rikspolitiske retningslinjer (RPR) for barn- og unge. LEK 2 har videre en tilleggsfunksjon som grønn infrastruktur, ved at det gir mulighet for en gangforbindelse mellom veien Øvre Østlia og Østlia Nord. Det er aktuelt å opprettholde reguleringen i tilfelle det blir mulig å finne en minnelig løsning. Når det gjelder hendelsesforløpet, kan det dokumenteres ved flyfoto at snuplassen var etablert allerede i 1983. Østlie oppgir i sin merknad å ha kjøpt eiendommen i 1982. Videre vet man at Østlia Nord tidligere var fylkesveg. Med dette som utgangspunkt vil kommunen forsøke å få ytterligere klarhet i hendelsesforløpet og følge opp med dialog mot Østlie.

10. <u>Eidsiva Nett as, 11.12.19:</u> Det går 22 kV høyspentlinjer gjennom planområdet som må sikres med hensynssone - fareområde på 6 meter fra ytterste strømfase, dvs. total bredde 14 – 15 meter. Eksisterende nettstasjoner (trafo) må settes av som anleggsformål – energianlegg (5x5 m), og det må legges på en hensynssone - fareområde 5 meter utenfor formålsgrensen. Det må være atkomst for lastebil til nettstasjonen. Eventuelle nye nettstasjoner legges inn på samme måte, eventuelt ved muligheter / krav gjennom reguleringsbestemmelser.	Innspillet tas til etterretning. Høyspentlinjer og nettstasjoner sikres i henhold til krav fra Eidsiva Nett as.

4.3. Medvirkningsarbeid

Regelverket for planlegging etter plan- og bygningsloven sikrer betydelig åpenhet og medvirkning i planprosessen. Gjennom høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram gis det mulighet til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet. I tillegg kommer høring og offentlig ettersyn av selve planforslaget når det foreligger.

Det ble gjennomført medvirkningsmøter på kommunehuset tirsdag 25. februar 2020 med ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, etc. I forkant av møtene fikk planutvalget og rådene en kort presentasjon av hovedelementene i planarbeidet, før rådene ble utfordret til å gi innspill om utvikling av Engerdal sentrum og planarbeidet (forenklet SWOT-analyse). Rådene har bearbeidet momenter og tanker fra medvirkningsmøtene, og ettersendt disse som skriftlige innspill.

Oppsummering av innspill etter medvirkning 25.02.20.	Kommunens vurdering.
1. <u>Rådet for likestilling for funksjonshemmede:</u> Hva fungerer godt i dagens sentrum: • Konsentrert og oversiktlig. • Mye er tilgjengelig fra hovedvei. Hva fungerer mindre bra: • Mye trafikk og høy fart. • Parkering ved COOP er uoversiktlig. Ønsker og behov: • Fartsdumper. • Gang og sykkelsti i begge retninger, også til fotballbanen i syd. • Skilting og lys. Hvordan få til endringer: • Innspill og samarbeid. • Dugnadsånd. • Gode planer.	Innspillet tas med som et verdifullt kunnskapsgrunnlag i videre planarbeid, fra en viktig brukergruppe av sentrumsområdet.
2. <u>Eldrerådet:</u> Hva fungerer godt i dagens sentrum: • At det jobbes med fortetting og samling av funksjoner (forretninger, kafè og leiligheter). Hva fungerer mindre bra: • Parkering ved COOP er uoversiktlig vinterstid, dårlig skiltet og har for dårlig kapasitet. • Det mangler gangveier. • Banktilbudet er redusert. Ønsker og behov: • Trim / treningssenter knyttet til sentrum. • Bedre skilting. • Bedre parkeringsmuligheter. • Utbygging av gang- og sykkelstier.	Innspillet tas med som et verdifullt kunnskapsgrunnlag i videre planarbeid, fra en viktig brukergruppe av sentrumsområdet.

• Flytting av ladestasjon for el-biler i forhold til trafikksikkerhet, samt økt kapasitet også med tanke på lading av snøscooter. • Toaletter i tilknytning til ladestasjonen. • Lysløype med utgangspunkt i sentrum. Hvordan få til endringer: • Økonomi.	
3. <u>Ungdomsrådet:</u> Hva fungerer godt i dagens sentrum: • Koselige nye lokaler, universelt utformet (blant annet med rullestolrampe). • Bra at banken ble flyttet slik at den ble en del av sentrum. • Godt tilrettelagt busstopp. • Nok parkering. Hva fungerer mindre bra: • Negativt at bensinstasjonen (Circle K) ble lagt ned. • Dårlig tilgjengelighet til gang/sykkelveier. Ønsker og behov: • Møteplass for unge i sentrum. • Mulighet for trening / aktivitet. • Flytte ladestasjonen for el-biler til området bak samfunnshuset / bensinstasjonen. • Etablering av en kiosk ved bensinstasjonen. • Gang- og sykkelveier. Hvordan få til endringer: • Etablere gang- og sykkelveien helt fram til badeplass i nord og til fotballbanen i sør. • Bedre belysning langs hovedveiene. • Alternativt kan «Melkeveien» oppgraderes med belysning.	Innspillet tas med som et verdifullt kunnskapsgrunnlag i videre planarbeid, fra en viktig brukergruppe av sentrumsområdet.

I videre planarbeid vil det bli gjennomført møter etter behov med grunneiere, næringsaktører, samt lag og foreninger.

Når planforslaget ligger ute til offentlig ettersyn legges det opp til et særskilt varslings- og informasjonsopplegg til erstatning for åpent folkemøte (utgår pga. bestemmelser om smittevern).

Reguleringsplanarbeidet gjennomføres i nært samarbeid med Engerdal kommune. Engerdal Velforening har to representanter i kommunens arbeidsgruppe for planarbeidet.

5. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

5.1. Reguleringsplankartet

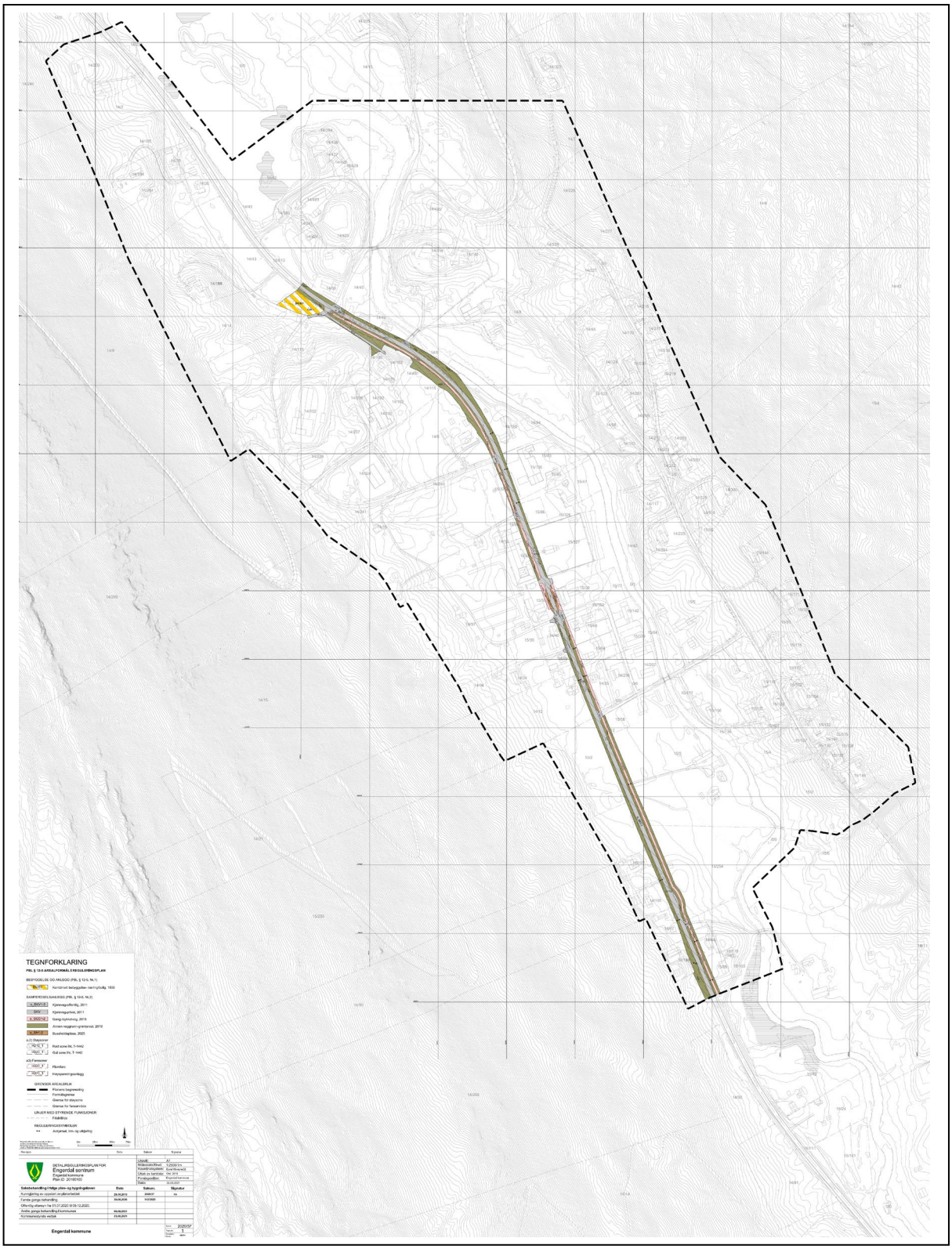

Figur 5.1: *Forslag til reguleringsplankart, datert 02.06.2021.*

5.2. Reguleringsformål

Totalt regulert areal er på 749,4 daa. Mesteparten av planområdet, vist med hvitt på plankartet, er unntatt rettsvirkning. Oversikt over reguleringsformålene med rettsvirkning framgår i tabellen nedenfor.

Tabell 5.1: *Reguleringsformål i planen*

Hovedformål	Underformål	Benevnelse	SOSI-kode	Areal
Bebyggelse- og anlegg				
Kombinert bebyggelse og anleggsformål	Kombinert formål næring/bolig	BN/B1	1800	
Sum				
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Kjøreveg - offentlig	o_SKV1-3	2011	
	Kjøreveg - privat	SKV4-5, 7-14	2011	
	Gang- og sykkelveg - offentlig	o_SGS1-2	2015	
	Annen veigrunn - grøntareal		2019	
	Holdeplass	o_SH1-2	2025	
Sum				
Samlet areal				

Oversikt over hensynssonene med rettsvirkning framgår i tabellen nedenfor.

Tabell 5.2: *Hensynssoner i planforslaget (sonene inngår i andre arealformål)*

Hensynssone			Benevnelse	SOSI-kode	Areal
Sone a.2)	Støysone	Rød støysone	H210_1	210	
Sone a.2	Støysone	Gul støysone	H220_1	220	

5.3. Hovedgrep

Gang- og sykkelveg.

Det viktigste hovedgrepet i planen er å endre regulert løsning for gående og syklende langs fv.26 fra fortausløsning til en gang- og sykkelvegsløsning. Dette for å legge til rette for at det kan bygges gang- og sykkelveg på strekningen fra kommunehuset Enger til krysset med Østfjellvegen. Prosjekteringsgrunnlag for gang- og sykkelveg på denne strekningen er levert av vegmyndigheten (tidligere Statens vegvesen, nå Innlandet fylkeskommune).

Gjennomgang av regulerte byggeområder.

Det er gjort en gjennomgang av formål, avgrensning og bestemmelser for flere byggeområder. I hovedsak omfatter disse endringene mindre justeringer, slik at plangrunnlaget blir mer i samsvar med utviklingsplaner og bruk som er aktuell i dag. Oppsummert omfatter disse mindre justeringene:

- Justert områdeavgrensning, parkeringsløsning, og bestemmelser om utnyttelsesgrad og høyde for Engerdal Torg (B/F/K1).

- Justert områdeavgrensning og formålsangivelse for området rundt Engerdalstunet (BF/N/TF1).
- Endring av tidligere boligområde (B8) til kombinert område bolig / fritidsbebyggelse (KB/F1), økt utnyttingsgrad i bestemmelser.
- Økt utnyttingsgrad for boligområde B28 (tidligere B7), hvilket muliggjør konsentrert boligbygging.
- Tidligere boligområde B10, B11 og B12 er tatt ut av planen og tilbakeført til LNF-område fordi arealene er for bratte til å kunne bebygges på en tilfredsstillende måte.
- Justert formål for tidligere næringsområde BN1 (gnr.14, bnr.81), Engerdalsveien 1846, med tanke på utleie av boligdel av bygningen.

Utover dette er det gjort en generell gjennomgang, strukturering og modernisering av reguleringsbestemmelsene i henhold til ny nasjonal mal for reguleringsbestemmelser.

Gjennomgang av regulerte turveier.

Det er gjort en gjennomgang av regulerte turveier langs Engeråa, med tanke på å få et plangrunnlag som har økt gjennomføringsrealisme. Turvegene er gjennomgående regulert med noe mindre bredde, og det er lagt på et grønnstrukturbelte nærmest elvekanten.

5.4. Boligbehovet

Fra planprogrammet:
Det skal gjøres rede for boligreserve og det samfunnsmessige behovet for ulike typer av boligtomter- og områder i Engerdal sentrum.

Temaet var særlig viktig for å kunne vurdere og dokumentere behov for å utvide planområdet i nordøstre del med tanke på å avklare og sikre flere boligområder. Etter oppstartsfasen, ved fastsetting av planprogram, er det tatt avgjørelse om å utelate utvidelsen av planområdet i nordøstre del. En står dermed tilbake med de samme arealer og boligreserver som er avsatt i gjeldende reguleringsplan fra 2013. Boligområdene blir videreført i ny plan. Det kan skilles mellom tradisjonelle eneboligtomter, i hovedsak øst for Engeråa, og områder for leiligheter i sentrum.

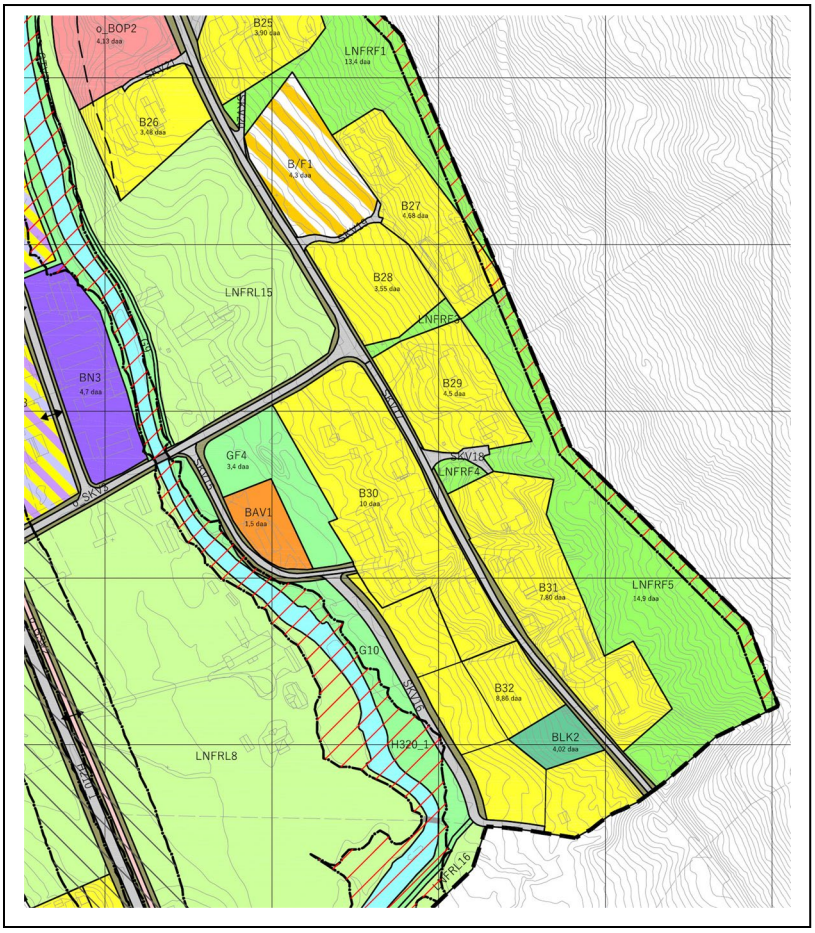

Figur nr.5.2:
Utdrag fra sørøstre del av plankartet. Områder for boligbebyggelse.

Områder for tradisjonelle tomter ligger i hovedsak i sørøstre hjørne av planområdet, og det er estimert en reserve på størrelsesorden **10 ledige boligtomter** totalt i planområdet. I foreløpige utbyggingsplaner for Engerdal torg (BFK1) er det vist at det er mulig å etablere **18 leiligheter**, mens det totale fortettingspotensialet for leiligheter i sentrum vil være en del større enn dette.

Boligreserven er vurdert å være tilstrekkelig, selv om det hadde vært ønskelig med flere områder.

5.5. Naturverdier og biologisk mangfold

Fra planprogrammet:
Det skal gjøres rede for naturverdiene i planområdet og planens influensområde med bakgrunn i eksisterende kunnskap i databaser som naturbase, artskart, etc., samt lokal kunnskap om planområdet. Vurderingene skal knyttes til kravene i krav i Naturmangfoldlovens §§ 8 – 12.

Planområdet omfatter eksisterende tettsted, er i stor grad bebygd og medfører ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan fra 2013. Det er registrert relativt få spesielle naturverdier innenfor planområdet. I naturbase er Engeråa med kantsone registrert som viktig naturtype – viktig bekkedrag. Forekomsten er beskrevet som meandrerende bekkeparti med naturlige kantsoner og er klassifisert som lokalt viktig (C).

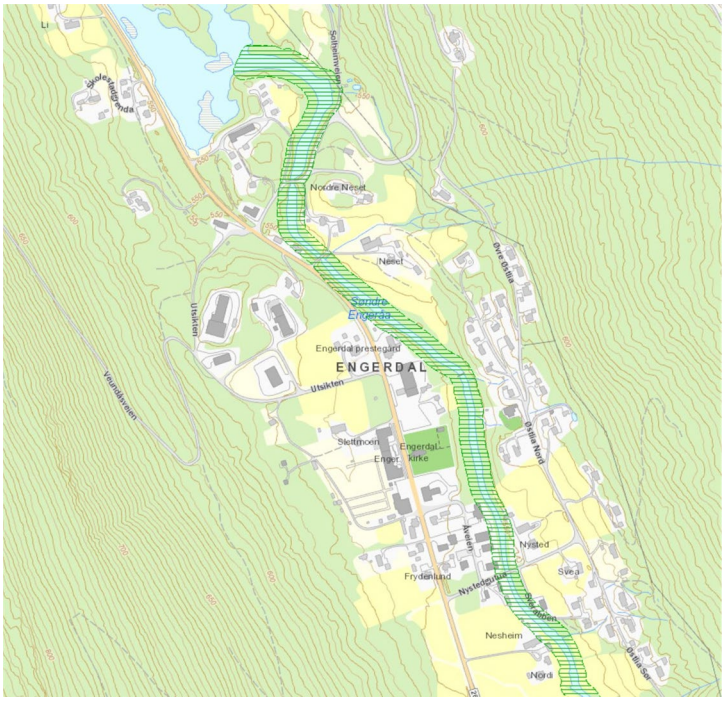

Figur nr.5.3: Utdrag fra www.naturbase.no. Engeråa med kantsoner er registrert som viktig naturtype med lokal verdi.

Videre er det i naturbase registrert en lokalitet bestående av flere fuglearter med nasjonal forvaltningsinteresse i sentrumsområdet. To av artene (storspove og gråtrost) er registrert som arter med særlig stor forvaltningsinteresse. Gråtrost er klassifisert som såkalt ansvarsart, og storspove har status som truet (se definisjon nedenfor). 7 andre arter (taksvale, sandsvale, stær, fiskemåke, gjøk, sivspurv, gulspurv) er registrert som arter med stor forvaltningsinteresse, fordi de er klassifisert som nært truet (NT) i norsk rødliste. Det er kun taksvale som er også er registrert som hekkende.

I artskart (artsdatabanken) er det noen ytterligere registreringer, men disse er ikke validert (kvalitetssikret). Det er derfor kun registreringene i Naturbase som legges til grunn.

Definisjoner:
Datasettet «viktige naturtyper» viser forekomster av naturtyper som er vurdert som «svært viktige» (A), «viktige» (B) og lokalt viktige (C) for ivaretakelse av biologisk mangfold. Kriterier for

verdsettingen av områdene framkommer av DN-håndbok 13 («Kartlegging av naturtyper – verdsetting av biologisk mangfold).

Datasettet «arter av nasjonal forvaltningsinteresse» består av følgende kategorier:

1. Ansvarsarter (over 25% av europeisk bestand i Norge)
2. Arter med status kritisk truet (CR), sterkt truet (EN) og sårbar (VU) i Norsk Rødliste 2015
3. Andre spesielt hensynskrevende arter
4. Spesielle økologiske former
5. Prioriterte arter etter Naturmangfoldloven
6. Fredete arter
7. Arter med status nær truet (NT) i Norsk Rødliste 2015
8. Fremmede arter.

De 6 første kategoriene betegnes som arter av særlig stor forvaltningsinteresser, kategori 7 betegnes som arter med stor forvaltningsinteresse og kategori 8 betegnes som fremmede arter.

Alle forslag til arealplaner etter plan- og bygningsloven skal inneholde en vurdering i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8 – 12. Det er i dette tilfellet foretatt en sjekk av hvilke naturverdier som finnes i planområdet og influensområdet til planforslaget. På bakgrunn av dette kan vurderingen etter naturmangfoldlovens §§ 8-12 oppsummeres som følger:

Hjemmel	Tema	Vurdering
§ 8	Kunnskapsgrunnlaget	Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, sett i forhold til at planforslaget kun representerer en justering av gjeldende reguleringsplan og ingen nye byggeområder. Delen av planområdet med størst verdi for biologisk mangfold er strandsonen langs Engeråa. Ivaretakelse av vassdraget med strandsoner vil være viktig, også med tanke på registrerte fuglearter. Planforslaget vil ikke ha andre virkninger for biologisk mangfold enn det som følger av gjeldende reguleringsplan. Utbygging i henhold til gjeldende plan vil i ingen eller liten grad påvirke bestandssituasjonen for de registrerte fugleartene.
§ 9	Føre-var-prinsippet	Ikke relevant, fordi kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig.
§ 10	Økosystemtilnærming og samlet belastning	En utbygging i henhold til planforslaget vil ikke medføre at samlet belastning for økosystemet i Engerdal sentrum blir vesentlig endret.
§ 11	Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver	Ikke relevant, fordi tiltakene det åpnes for gjennom planforslaget ikke medfører skade på naturmangfoldet.
§12	Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder	Ikke relevant.

5.6. Kulturminner

Fra planprogrammet:
Det skal gjøres rede for kulturminner, både automatisk fredete og kulturminner fra nyere tid, med bakgrunn i eksisterende kunnskap. Planområdet vil ikke bli endret i forhold til gjeldende reguleringsplan (2013). Arkeologisk befaring er dermed ikke påkrevd. Tekst om aktsomhetsplikten etter kulturminnelovens § 8 vil bli innarbeidet i reguleringsbestemmelsene.

Automatisk fredete kulturminner:
Vurderingsområde for nye boligområder nordøst for planforslaget er utgått, og planområdet er etter varsling redusert til kun å omfatte gjeldende reguleringsplan. Det legges ikke opp til nye byggeområder utover hva som er avsatt i gjeldende plan. Med dette er behovet for arkeologisk befaring falt bort. I 2012 ble de registrert en steinalderboplass på odden ut i Lille Engeren. Denne lokaliteten med sikringssone er regulert som hensynsone – båndlegging etter lov om kulturminner i gjeldende plan. Dette er videreført i ny reguleringsplan.

Nyere tids kulturminner:
De viktigste kulturminnene fra nyere tid er prestegården, kirkegården og kommunehuset Enger.
I tillegg har boligeiendommen Frydenlund (gnr.14, bnr.12) vært regnet som et viktig kulturminne, men uthuset på eiendommen (fig. 5.6) brant ned i 2018. Den ene delen av uthuset bestod av den første boligen på eiendommen. Dette var den eldste og mest bevaringsverdige bygningen, registrert i SEFRAK-registeret. Eiendommen ble for øvrig opprettet i 1870-årene og opprinnelig kalt Hansstua. Lensmann Nordhagen kjøpte så eiendommen og bygde hovedhuset i 1917 (ikke registrert i SEFRAK).

Figur nr.5.5: Hovedbygningen på boligeiendommen Frydenlund, gnr.14, bnr.12, oppført 1917.

Prestegården, kirkegården og kommunehuset er videreført med samme formål som i gjeldende reguleringsplan. Den generelle reguleringsbestemmelsen 2.1.1 sikrer at arkitektoniske og estetiske kvaliteter blir vurdert og vektlagt i byggesaksbehandlingen. Bestemmelsen har samme innhold som gjeldende reguleringsbestemmelse pkt. 1.3, men innholdet er nå knyttet til en generell fellesbestemmelse i samsvar med ny nasjonal mal for reguleringsbestemmelser.

Figur nr.5.6: Uthuset på boligeiendommen Frydenlund, gnr.14, bnr.12 som brant ned i 2018. Den første boligen på eiendommen utgjorde delen av uthuset til venstre i bildet.

Figur nr.5.7: Presteboligen fra 1893. Boligen er renovert i senere tid og utgjør et viktig og positivt kulturminne og landskapselement

Figur nr.5.8: Engerdal kirke er en tømret langkirke med 250 plasser. Grunnstenen til kirken ble lagt ned i 1871. Dette årstallet finnes på spirets vindfløy. Kirken ble innviet i 1873, og er kommunens hovedkirke. Kirke og kirkegård har en sentral beliggenhet i sentrum og er et viktig kulturminne og landskapselement.

5.7. Friluft og nærrekreasjon

Fra planprogrammet:
Dagens bruk av sentrumsområdet til friluftsliv og nærrekreasjon og planforslagets virkninger for disse interessene skal beskrives.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan. Planområdet er sammenfallende med grensene for gjeldende reguleringsplan, og har derfor langt på vei de samme virkninger som gjeldende plan for friluftsliv og nærrekreasjon. De viktige rekreasjonsområdene i sentrum er først og fremst områdene langs Engeråa, med badeplassen ved utløpet av Engeren. Videre er parken «Baggroa» (delområde P/F1) nylig opparbeidet, samt at åssidene på hver side av sentrum brukes noe.

Figur nr.5.9: Opparbeidet turveg langs Engeråa, strekningen vest for elva nedenfor kirka.

Figur nr.5.10: Parken «Baggroa» nord for kommunehuset Enger.

Det er i planforslaget gjort noen få endringer i regulerte turveier langs Engerå. Bredden på regulerte turveitraseer er redusert til faktisk behov. Sonen mellom turvei og elva er sikret med grøntstrukturformål, og det er lagt opp til større gjennomførbarhet når det gjelder å sikre sammenhengende gangforbindelser langs elva (jf. kap. 5.8).

Baggroa er sikret med regulering til kombinert formål park / friområde. Åssidene på hver side av sentrum, særlig skogsbilvegene, er i noen grad i bruk som nærrekreasjonsområde.

5.8. Barn- og unge

Fra planprogrammet:
Planforslagets virkninger for barn- og unges interesser, herunder tilgang til leke- og uteoppholdsarealer, skal vurderes og beskrives.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan. Planområdet er sammenfallende med grensene for gjeldende reguleringsplan. Det er ikke gjort endringer i forhold til regulerte lekeområder i gjeldende plan.

Det er i gjeldende plan et høyt ambisjonsnivå når det gjelder å øke tilgjengeligheten til Engeråa, og utnytte elvas potensiale som nærrekreasjons- og friluftsområde. Det er anlagt ny turveg på strekningen mellom elva og kirkegården, jf. beskrivelse i pkt. 5.7 over. Imidlertid viser det seg at gjennomførbarheten av de planlagte turvegene langs elva er begrenset, spesielt der det det må gjøres inngrep i private byggetomter for å få fram veg. På bakgrunn av dette er det i ny plan lagt opp til større gjennomføringsrealisme for løsningene. Dette ved at det etableres sammenhengende, langsgående gangforbindelser som dels går langs elva og som dels benytter eksisterende veier i noe lengre avstand fra elvebredden.

Færre regulerte turveger langs elva kan vurderes negativt med tanke på barn- og unge. På den annen side er det ikke planen i seg selv, men de tiltak som faktisk blir gjennomført som har betydning for barn- og unges interesser. Derfor vil større gjennomføringsrealisme, når det gjelder å etablere et sammenhengene turvegnett langs elva, være positivt.

Etablering av gang- og sykkelveg langs fv.26, fra sentrum og opp til krysset med Østfjellvegen, vil øke tilgjengeligheten til badeplassen ved utløpet av Lille Engeren (FRI 4), jf. innspill fra Ungdomsrådet. Utover dette er planforslagets virkninger for barn- og unge de samme som i gjeldende reguleringsplan.

Figur nr.5.11: Badeplassen i Engeråa, ved utløpet fra Lille Engeren.

5.9. Landbruk

Fra planprogrammet:
Planområdets verdi for landbruk (jordbruk og skogbruk) skal beskrives.

Landbruksinteressene innenfor planområdet består av dyrket mark og skog som grenser inn til bebyggelsen i sentrum. I søndre del av planområdet er det særlig dyrket mark som grenser inn til bebyggelsen. Dette i form av mindre jorder hvor det dyrkes grovfor. Det finnes også noen slike jorder innimellom sentrumsbebyggelsen. I vestre, nordre og østre del av planområdet er det barskog, samt innsjøen Lille Engeren, som grenser inn til sentrumsområdene.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan. Planområdet er sammenfallende med grensene for gjeldende reguleringsplan.

Det legges opp til noe høyere utnyttingsgrad og dermed mer effektiv arealutnyttelse på kombinerte byggeområder i sentrum (B/F/K1 – B/F/K3). Dette vil i noen grad bidra til å redusere behovet for nye byggeområder på sikt, hvilket er positivt med tanke på langsiktig forvaltning av jord- og skogbruksområder. Utover dette er planforslagets virkninger for landbruk de samme som i gjeldende reguleringsplan.

5.10. Trafikksikkerhet og atkomst

Fra planprogrammet:
Det skal gjøres en vurdering av atkomst og trafikksikkerhet for eventuelle nye boligområder, herunder kapasitet og situasjon i krysset Østfjellveien x fv.26 og eventuell endret trafikkbelastning i Nystedgutua. Trafikksikkerhet knyttet til løsninger for gående og syklende i sentrum skal vurderes og beskrives.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan. Planområdet er sammenfallende med grensene for gjeldende reguleringsplan. Dette innebærer at trafikkbelastningen i krysset Østfjellveien x fv.26 og Nystedgutua vil være uendret sett i forhold til gjeldende plan.

Frisikt i avkjørsel fra FV 26 (o_SKV1) er regulert med 6 x 84 meter i 60-sonen, og frisikt i kryss er regulert med 10 x 84 meter i 60-sonen. Frisikt i avkjørsel fra FV 26 i 50-sonen er regulert med 4 x 54 meter, og frisikt i kryss i 50-sonen er regulert med 10 x 54 meter. For beregning av siktkravene er det tatt utgangspunkt i at fylkesveg 26 er hovedveg (Sa1) med ÅDT under 1500 kjøretøy og fartsgrense 50 km/t og 60 km/t. Siktkravene er utformet i henhold til håndbok N100.

På grunn av lesbarheten i plankartet, er det valgt å sikre frisiktsonene med frisiktlinjer med tilhørende reguleringsbestemmelse pkt. 2.1.4 i stedet for å regulere hensynssoner. Plankartet omfatter et stort område, og har derfor en relativt liten målestokk (M = 1:2500) som gjør det vanskeligere å lese detaljer. Videre omfatter frisiktsonene i all hovedsak regulert trafikkareal, og berører byggeområder kun i marginal grad.

Planforslaget medfører endret trafikkløsning for gående og syklende langs fv.26, fra kommunehuset Enger og nordover. Endringen består i at fortausløsningen i gjeldende plan, med tosidig fortau på strekningen forbi samfunnshuset, blir endret til en gang- og sykkelvegløsning på vestsiden av fylkesvegen nordover til krysset med Østlivegen. Fra krysset og videre nordover blir det lagt opp til en turveiforbindelse som i gjeldende plan, mens regulert gang- og sykkelveg utgår på grunn av manglende gjennomføringsrealisme.

Den nye gang- og sykkelvegløsningen er ønsket og initiert av veimyndigheten, og er ansett som en sikrere og bedre løsning for gående og syklende. Ny gang- og sykkelvegløsning er hovedårsaken til at det utarbeides ny sentrumsplan. Regulering og gjennomføring av ny gang- og sykkelvegløsning, sammen med oppstramming av parkeringsplassen foran Coop og øvrige parkeringsplasser i sentrum, medfører bedret trafikksikkerhet.

5.11. Støy

Fra planprogrammet:
Det skal gjøres en vurdering av støysituasjonen for nye boligområder, spesielt når det gjelder veitrafikkstøy fra fv.26.

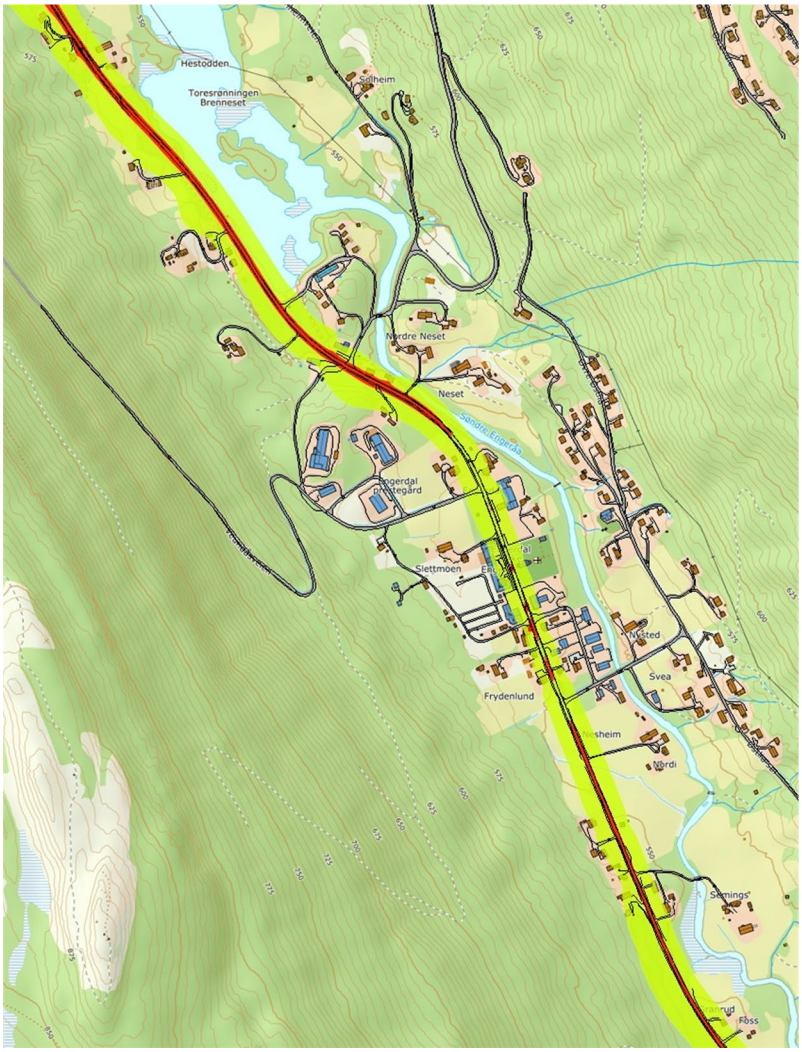

Figur nr.5.12: Støyvarselkart for Engerdal der områdene langs fv.26 er kartlagt i henhold til gjeldende støyretningslinje (T-1442). De støyutsatte sonene langs veien er vist med rød og gul farge.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan.

Eksisterende enkeltboliger langs fylkesvegen er i noen grad berørt av gul støysone, og i ett tilfelle av rød støysone i fasaden mot veg. Disse boligene blir som i gjeldende plan (2013) regulert til boligformål, med en utnyttelsesgrad som grovt sett gjenspeiler bebygd situasjon. Ved søknader om bygningsmessige endringer, tilbygg, etc. i disse områdene vil grenseverdiene i støyretningslinje T-1442 / 2016 gjelde. Dette er i ny plan tydeliggjort i generelle reguleringsbestemmelser.

Fortettingspotensialet for boliger i sentrum er i hovedsak knyttet til de kombinerte byggeområdene B/F/K1 – B/F/K3. Det legges opp til noe høyere utnyttingsgrad på de kombinerte byggeområdene med tanke på å legge til rette for fortetting. Nye bygninger eller bygningsmessige endringer av eksisterende bebyggelse må også i de kombinerte områdene forholde seg til gjeldende støyretningslinje (T-1442/2016).

Pr. i dag er det kun for området B/F/K1 (Engerdal torg) det foreligger konkrete utbyggingsplaner (se kap.5.12). Fortettingen vil gjennomføres slik at det eksisterende forretningsbygget mot fylkesvegen (det gamle Samvirkelaget, se kap. 2.4) vil bli beholdt. Bygningen vil skjerme mot støy. Nye boliger vil komme øst for samvirkelagsbygget, mot elva, og utenfor gul støysone, jf. kap. 5.12.

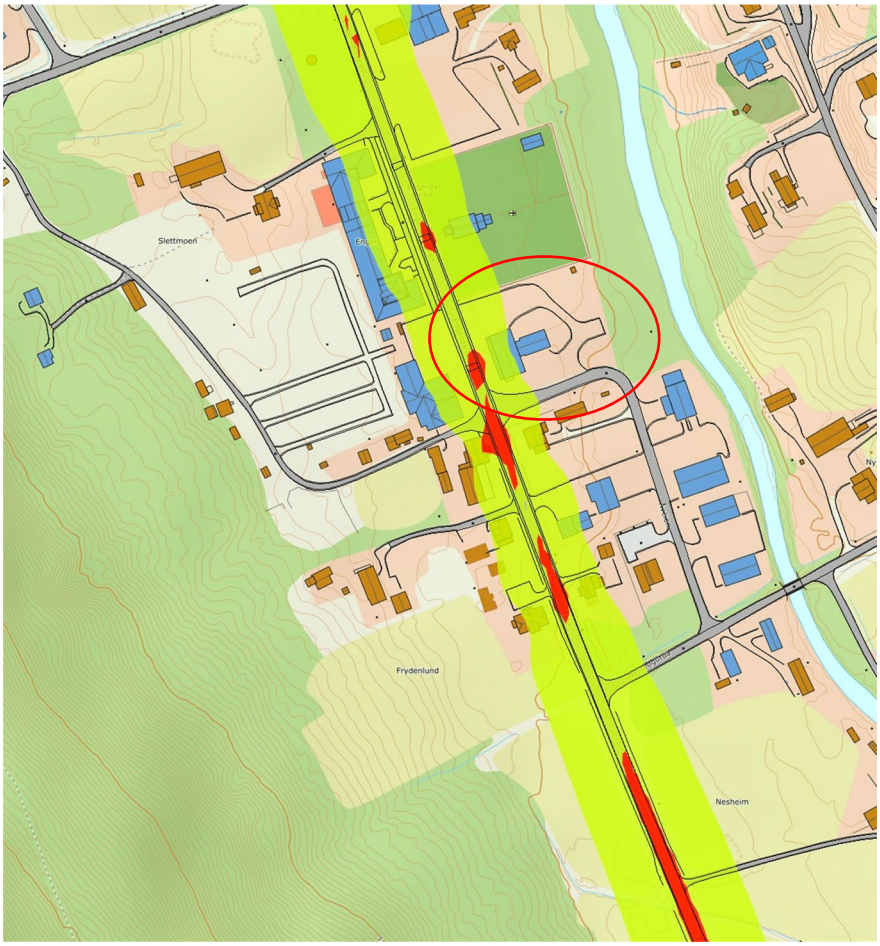

Figur nr.5.13: Mer detaljert støyvarselkart for sentrumsområdene. Engerdal torg (område B/F/K1) vist med rød sirkel.

5.12. Landskapsmessig virkning

Fra planprogrammet:
Landskapsmessig virkning av nye boligtomter / områder skal vurderes og beskrives.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan.

Engerdal sentrum består i hovedsak av frittliggende bygg i inntil to etasjer, der kirka er eneste høyere bygg. Kirka er med dette et viktig landskapselement i sentrum. De høyeste enkeltbyggene i sentrum er det gamle samvirkelagsbygget og gamle Lunde pensjonat (jf. kap. 2.4), som har to fulle etasjer pluss loftsetasje. Loftsetasjen er resultat av bygningsbredde og takvinkel. Selv om nevnte bygg er relativt høye, er imidlertid strukturen med kirka som høyeste og mest eksponerte bygning i sentrum intakt.

Figur nr.5.14: Det gamle samvirkelagsbygget, bilde fra google maps (2019)

I gjeldende reguleringsplan (2013) er det for Engerdal torg (B/F/K3) åpnet for bygg med inntil 3 etasjer. Innenfor byggeområdet faller terrenget en del mot Engeråa i øst. Bygg med samme høyde i forhold til terreng vil derfor framstå lavere enn Samvirkelagsbygget, sett fra fylkesvegen.

I gjeldende plan er bestemmelser om etasjehøyde erstattet med mer spesifikke bestemmelser om maksimal gesimshøyde / bygningshøyde. Disse bestemmelsene vil medføre omtrent samme byggehøyde som i gjeldende plan, men gi økt sikkerhet for at nye bygg innenfor delområdet ikke vil framstå høyere enn det gamle samvirkelaget, sett fra fylkesvegen.

Figur nr.5.15: Skisse / situasjonsplan for Engerdal Torg, Plan 1 arkitekter, datert 12.09.19.

5.13. Flom

Fra planprogrammet:

Det utarbeides en vannlinjeberegning / hydraulisk analyse for vassdraget gjennom planområdet. Med bakgrunn i beregningen defineres hensynssoner for flom. Disse innarbeides i plankartet, og blir premissgivende for plassering av nye boligtomter. Hensynet til flom skal beskrives og vurderes.

Hydraulisk analyse og flomberegning er gjennomført våren 2020 av hydrologisk avdeling i NVE. Rapport for arbeidet følger som vedlegg nr.1 til planbeskrivelsen. Områder berørt av 200-årsflom er avsatt som faresone i plankartet. Jf. figur 5.2.

Konklusjonen fra utredningsarbeidet er at byggeområdene i Engerdal sentrum i liten grad er utsatt for flom. En ser av figur 5.2 at østre del av byggeområdene o_BGU1 (kirkegården) og B/F/K3 (Engerdal torg) i noen grad ligger i område utsatt for 200-årsflom. Reguleringsbestemmelse pkt. 8.3 vil sikre at ny bebyggelse innenfor regulert faresone blir prosjektert med nødvendig gulvhøyde og sikkerhet mot flom.

Den hydrauliske analysen har medført et mer nøyaktig og konkret kunnskapsgrunnlag for vurdering av flom i Engerdal sentrum.

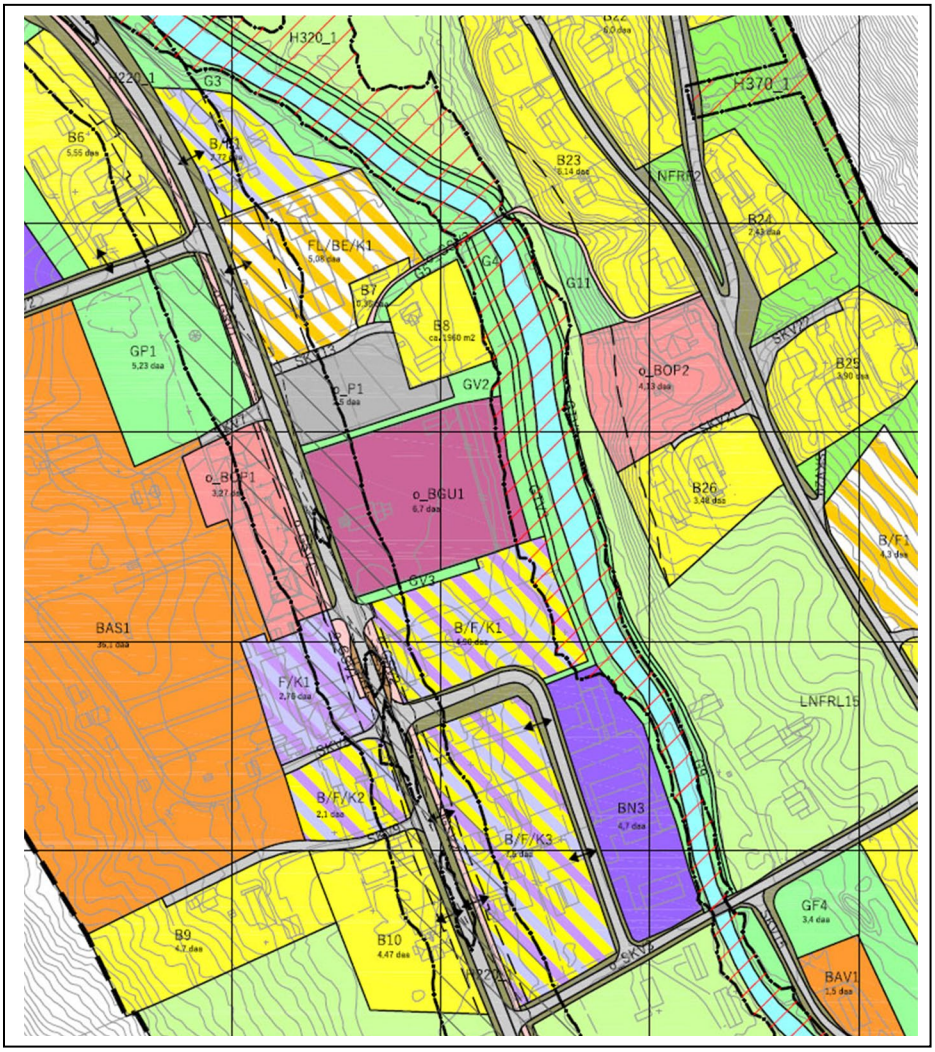

Figur nr.5.16:
Utdrag fra plankartet. Rødskravert område langs Engeråa utgjør fareområde for flom.

5.14. Andre vassdragshensyn

Fra planprogrammet:
Planforslagets virkning for Lille Engeren og Søndre Engeråa med kantsoner, skal vurderes og beskrives, blant annet i henhold til RPR for varig verna vassdrag. Lille Engeren og Engeråa er del av Trysilvassdraget som er varig vernet mot kraftutbygging.

Trysilvassdraget er varig vernet mot kraftutbygging gjennom Verneplan I, vedtatt i Stortinget 1973. Trysilvassdraget består av små og store vann, elver og myrer i et skogkledt landskap. Femunden ligger sentralt i vassdraget og er Norges største uregulerte innsjø. Naturgrunnlaget, dvs. elveløpsformer, isavsmeltinger, fuglefauna og landfauna inngår i hovedbegrunnelsen for vernet. Det samme gjelder en rekke kulturminner, særlig knyttet til fløting, samt vassdragets store betydning for friluftsliv og rekreasjon knyttet til fotturer, jakt, sportsfiske og kanopadling. Videre ble det lagt vekt på å bevare et typeområde med så liten påvirkning av tekniske inngrep at det rimelig kan betraktes som et referanseområde.

I dette planarbeidet er det delene av vassdraget som ligger i og nært opp til Engerdal sentrum som blir berørt. Planarbeidet medfører ingen nye byggeområder, og medfører derfor i hovedsak ikke virkninger eller konsekvenser for vassdraget som er vesentlig annerledes enn hva som følger av gjeldende reguleringsplan fra 2013.

I gjeldende reguleringsplan er det lagt stor vekt på å ivareta kantsoner til vassdraget, samt å tilgjengeliggjøre kantsonene for friluftsliv og nærrekreasjon. I foreliggende plan er det gjort tilpasninger som skal øke mulighetene for å få gjennomført sammenhengende turveiforbindelser langs vassdraget. Dette er omtalt i kap. 5.7.

5.15. Vann- og avløp

Fra planprogrammet:
Vannforsyning, avløpsløsning og overvannshåndtering for nye boligområder skal vurderes og beskrives.

Som resultat av at vurderingsområde for nye boligområder nordøst for sentrum er utgått, omfatter planforslaget ingen nye byggeområder i forhold til gjeldende reguleringsplan. Samtlige av byggeområdene i ny plan vil bli knyttet til offentlig VA-nett med tilstrekkelig kapasitet.

5.16. ROS-analyse

Fra planprogrammet:
Det skal utarbeides ROS-analyse for detaljreguleringsplanen. ROS-analysen baseres på gjeldende veileder fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2017).

ROS-analyse følger som vedlegg nr.2 til planbeskrivelsen.